

Štvrtok 14. septembra 2017

P8_TA(2017)0348

Kambodža, najmä prípad Kema Sokhu**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. septembra 2017 o Kambodži, najmä o prípade Kema Sokhu (2017/2829(RSP))**

(2018/C 337/13)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Kambodži,
 - so zreteľom na miestne vyhlásenia EÚ o zatvorení denníka Cambodia Daily z 5. septembra 2017, o prepustení piatich obhajcov ľudských práv z 30. júna 2017 a o politickej situácii v Kambodži z 22. februára 2017 a na vyhlásenia hovorca delegácie EÚ z 3. septembra 2017 a 25. augusta 2017 o obmedzeniach politického priestoru v Kambodži,
 - so zreteľom na správu z 5. septembra 2016 a vyhlásenie osobitného spravodajcu OSN o situácii v oblasti ľudských práv v Kambodži z 18. augusta 2017,
 - so zreteľom na záverečné pripomienky Výboru OSN pre ľudské práva k druhej pravidelnej správe o Kambodži z 27. apríla 2015,
 - so zreteľom na správu poslancov združenia ASEAN pre ľudské práva z marca 2017,
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z 10. decembra 1948,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966,
 - so zreteľom na usmernenia EÚ z roku 2008 o obhajcoch ľudských práv,
 - so zreteľom na Dohodu o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a Kambodžským kráľovstvom z roku 1997,
 - so zreteľom na Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o slobode združovania a ochrane práva odborovo sa organizovať,
 - so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN z 8. marca 1999 o práve a povinnosti jednotlivcov, skupín a orgánov spoločnosti podporovať a chrániť všeobecne uznávané ľudské práva a základné slobody,
 - so zreteľom na Parížske mierové dohody z roku 1991, v ktorých sa v článku 15 zakotvuje záväzok dodržiavať ľudské práva a základné slobody v Kambodži, a to aj zo strany medzinárodných signatárov,
 - so zreteľom na kambodžskú ústavu, najmä jej článok 41, ktorý zakotvuje právo a slobodu prejavu a zhromažďovania, článok 35 o práve na politickú účasť a článok 80 o parlamentnej imunite,
 - so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v Kambodži rastie počet zatknutí členov politickej opozície, aktivistov za ľudské práva a zástupcov občianskej spoločnosti;
- B. keďže 3. septembra 2017 bol zatknutý kambodžský líder opozičnej strany Kem Sokha a zdá sa, že k tomu došlo bez rešpektovania záruk riadneho konania vrátane jeho poslaneckej imunity;
- C. keďže Kem Sokha čelí obvineniam zo „spolčovania sa s cudzincami“ podľa článku 443 kambodžského trestného zákonníka, ktoré mestský súd v Phnom Penh považuje za zradu; keďže v prípade odsúdenia by mohol čeliť až 30 rokov väzenia;

Štvrtok 14. septembra 2017

- D. keďže údajne bol Kem Sokha zatknutý bez zatýkacieho príkazu a nemal prístup k advokátovi; keďže bol obžalovaný na základe videozáznamu prejavu z roku 2013, ktorý bol odvtedy po celý čas verejne dostupný; keďže organizácia pre ľudské práva vyjadrila obavu, že vyhlásenia kambodžskej vlády ohrozujú jeho právo na spravodlivý proces a prezumpciu nevinoty;
- E. keďže bývalý veliteľ Červených Kmérov a súčasný predseda vlády Hun Sen je pri moci už viac ako 30 rokov; keďže Sam Rainsy, bývalý predseda poprednej opozičnej strany, Kambodžskej strany národnej záchrany (CNRP), zostáva v dobrovoľnom exile, do ktorého odišiel po predchádzajúcich trestných stíhaniach na základe vykonštruovaných politicky motivovaných obvinení;
- F. keďže v miestnych voľbách, ktoré sa konali 4. júna 2017, CNRP získala značnú podporu oproti roku 2012 napriek zásadným nedostatkom vo volebnom procese, napríklad zastrašovaniu slobodných médií a kritických občanov, nerovnomernému prístupu opozície k rozhlasu a televízii, kontrole inštitúcií súvisiacich s voľbami vládnu stranou, hrozbám smrti opozičným kandidátom a neexistencii mechanizmu nezávislého riešenia sporov; keďže všeobecné voľby sú naplánované na júl 2018;
- G. keďže dvaja ďalší opoziční zákonodarcovia boli takisto uväznení a najmenej osem ďalších bolo obvinených z trestného činu; keďže 11 členov opozičných strán a podporovateľov si v súčasnosti odpykáva trest väzenia v trvaní od siedmich do 20 rokov v súvislosti s vykonštruovanými obvineniami z vedenia povstania alebo účasti na ňom a s demonštráciou v júli 2014;
- H. keďže novela zákona o politických stranách prijatá kambodžským parlamentom v roku 2017 umožňuje rozpustenie strán, ak boli ich vodcovia odsúdení za trestné činy; keďže kambodžské ministerstvo vnútra má rozsiahle právomoci v súvislosti so zastavením činnosti politických strán na základe nejasne definovaných kritérií; keďže 11. septembra 2017 kambodžský predseda vlády Hun Sen pohrozil rozpustením CNRP, ak bude naďalej podporovať zadržávaného lídra Kema Sokhu;
- I. keďže bol vydaný zatýkací rozkaz na vedúceho mládežníckej skupiny CNRP;
- J. keďže zatknutie Kema Sokhu sa uskutočnilo v situácii vystupňovaných reštrikcií voči mimovládny organizáciám, organizáciám pre ľudské práva a občianskej spoločnosti vrátane daňových a regulačných kontrol, zastrašovania a hrozieb násilia; keďže zákon o združeniach a mimovládnych organizáciách (LANGO) z roku 2015 bol medzinárodným spoločenstvom veľmi kritizovaný, pokiaľ ide o jeho rozsiahle a arbitrárne právomoci potláčať mimovládne organizácie;
- K. keďže v posledných týždňoch bol zatvorený značný počet rozhlasových staníc vysielajúcich programy iných renomovaných rozhlasových staníc; keďže vláda zatvorila tieto stanice za porušovanie zákonov ako „externé programy bez žiadosti o povolenie“; keďže ich zatváranie veľmi obmedzuje prístup k nezávislým mediálnym vysielaniam, najmä mimo mesta Phnom Penh; keďže tieto nezávislé médiá sa venujú politicky citlivým témam, ako je korupcia, nezákonná ťažba dreva a porušovanie ľudských práv;
- L. keďže v apríli 2016 bolo päť obhajcov ľudských práv kambodžského Združenia pre ľudské práva a rozvoj (ADHOC) zadržaných viac ako 400 dní na základe obvinení z podplácania v súvislosti s prípadom proti Kemovi Sokhovi a v súčasnosti čakajú na súd; keďže aktivista bojujúci za právo na pôdu Tep Vanny bol opakovane cieľom útokov a obťažovania orgánov a v súčasnosti si vykonáva trest odňatia slobody na základe politicky motivovaných obvinení;
- M. keďže 4. septembra 2017 bol nezávislý denník Cambodia Daily, založený v roku 1993, nútený ukončiť svoju činnosť po tom, ako dostal daňovú faktúru vo výške 6,3 milióna USD;
- N. keďže kambodžská vláda oznámila 23. augusta 2017 vyhostenie mimovládneho Národného demokratického inštitútu (NDI), ktorý má centrálu v USA, na základe zákona LANGO a nariadila jeho zahraničným zamestnancom opustiť krajinu do siedmich dní;
- O. keďže kambodžská vláda nedávno začala vyšetrovanie voči „Situáčnej miestnosti“, konzorciu mimovládnych organizácií, ktoré spolupracovali pri sledovaní volieb, za údajné porušovanie nového zákona o mimovládnych skupinách a za vytváranie základne pre možnú „farebnú revolúciu“ s cieľom zvrhnúť vládu;

Štvrtok 14. septembra 2017

1. vyjadruje hlboké znepokojenie nad zhoršovaním klímy pre opozičných politikov a aktivistov za ľudské práva v Kambodži a odsudzuje všetky násilné činy, politicky motivované obvinenia, svojvoľné zadržovanie, vypočúvanie, rozsudky a odsúdenia týchto osôb;
2. dôrazne odsudzuje zatknutie predsedu CNRP Kema Sokhu v súvislosti s niekoľkými obvineniami, ktoré sa zdajú politicky motivované; vyzýva na okamžité a bezpodmienečné prepustenie Kema Sokhu, stiahnutie všetkých obvinení voči nemu a zastavenie vyhrážok namierených voči iným opozičným zákonodarcom;
3. vyjadruje poľutovanie nad verejnými vyhláseniami predsedu vlády a vysokých predstaviteľov o údajnej vine Kema Sokhu, ktoré porušujú prezumpciu neviny a právo na spravodlivý proces, na ktoré má Kem Sokha nárok podľa kambodžského a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv; vyzýva predsedu vlády na ochranu poslaneckej imunity poslancov parlamentu;
4. nalieha vyzýva kambodžské úrady, aby zrušili zatýkací príkaz na lídra opozície a zákonodarcu Sama Rainsyho a aby zrušili všetky obvinenia voči ostatným členom opozície a obhajcom ľudských práv, ktorí boli odsúdení, obvinení a uväznení, predovšetkým voči poslancovi národného zhromaždenia Umovi Samovi Anovi, senátorke Hong Sok Hourovej a aktivistovi bojujúcemu za práva na pôdu Tepovi Vannyovi;
5. nalieha vyzýva kambodžskú vládu, aby zaručila slobodu prejavu a médií v krajine a riešila prípadné daňové alebo iné otázky vhodným a náležitým postupom; nalieha vyzýva vládu, aby znovu obnovila rozhlasové stanice, ktoré boli zatvorené; vyjadruje znepokojenie nad zatvorením Národného demokratického inštitútu (NDI) bez riadneho konania;
6. nalieha na kambodžskú vládu, aby zabezpečila riadny proces vo všetkých prijatých opatreniach vrátane práva odvolať sa a práva na slobodu združovania a prejavu;
7. vyzýva kambodžskú vládu, aby sa usilovala o posilnenie demokracie a právneho štátu a o rešpektovanie ľudských práv a základných slobôd, čo zahŕňa úplné dodržiavanie ústavných ustanovení týkajúcich sa pluralizmu a slobody združovania a prejavu;
8. pripomína kambodžskej vláde, že musí plniť svoje záväzky a záväzky týkajúce sa demokratických zásad a základných ľudských práv, ktoré sú základným prvkom dohody o spolupráci;
9. vyjadruje vážne znepokojenie nad pretrvávajúcim obsadzovaním pozemkov a nedávno zavedeným systémom kambodžskej vlády obmedzených a čiastočných náhrad; vyzýva kambodžskú vládu, aby obnovila dialóg s partnermi vrátane Európskej únie a občianskej spoločnosti s cieľom zaviesť komplexnú a inkluzívnu kompenzáciu;
10. zdôrazňuje, že dôveryhodný demokratický proces vedúci k voľbám do národného zhromaždenia v júli 2018 si vyžaduje prostredie, v ktorom politické strany, občianska spoločnosť a médiá budú môcť plniť svoje legitímne úlohy bez obáv a bez hrozieb alebo svojvoľnému obmedzovaniu;
11. nalieha vyzýva kambodžskú vládu, aby vykonávala odporúčania Vysokého komisára OSN pre ľudské práva a zmysluplne sa zapojila do vypracovania nadchádzajúcej správy osobitného spravodajcu OSN o situácii v oblasti ľudských práv v Kambodži;
12. zdôrazňuje význam misí EÚ a medzinárodných misí na pozorovanie volieb a ich prínos k spravodlivým a slobodným voľbám; vyzýva národnú volebnú komisiu Kambodže a príslušné vládne orgány, aby zabezpečili, aby mali všetci oprávnení voliči vrátane migrujúcich pracovníkov a zadržovaných osôb prístup k možnostiam registrácie a dostatočný čas na to, aby ju mohli využiť;
13. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie / vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, vládam a parlamentom členských štátov a vláde a národnému zhromaždeniu Kambodže.